

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเรือนเพาะชำกรณีสวนสตาร์ฟลอรา

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือที่ มท ๐๘๐๘.๓/๑๙๗๓ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กระทรวงมหาดไทยขอหารือเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินสำหรับเรือนเพาะชำดอกหน้าวัว กรณีของสวนสตาร์ฟลอราว่า เรือนเพาะชำดังกล่าวจะเข้าข่ายเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่ ซึ่งมีข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับข้อหารือเรื่องการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่วัง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ความว่าเรือนเพาะชำดอกหน้าวัวของสวนสตาร์ฟลอราจะเข้าข่ายต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่ โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมีความเห็นว่า เรือนเพาะชำดอกหน้าวัวดังกล่าวปกคลุมด้วยตาข่ายพลาสติกชนิดกรองแสงเพื่อป้องกันไม่ให้ต้นดอกหน้าวัวรับแสงแดดในปริมาณที่มากเกินไป อันเป็นการประกอบกิจการด้านการเกษตรมิใช่เป็นที่สำหรับอยู่หรือไว้สินค้า ดังนั้น เรือนเพาะชำดังกล่าวจึงเป็นเพียงสิ่งปลูกสร้างสำหรับคุ้มกันต้นดอกหน้าวัวให้เจริญเติบโตเท่านั้น ไม่ได้เป็นที่สำหรับอยู่หรือไว้สินค้าจึงไม่เป็นโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ แต่เนื่องจากกรณีหารือดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่มีแนวปฏิบัติมาก่อนทางจังหวัดนครศรีธรรมราชจึงขอหารือมายัง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

๒. กระทรวงมหาดไทย พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ กำหนดให้ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้แก่ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง กรณีเรือนเพาะชำดังกล่าวมีลักษณะเป็นโครงสร้างเหล็กและไม่ไผ่ที่ปกคลุมด้วยตาข่ายพลาสติกชนิดกรองแสง โดยใช้ปูนยึดติดกับเสาไม้ไผ่และพื้นดิน เพื่อให้เกิดความมั่นคงแข็งแรง จึงเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้เคยวินิจฉัยไว้ว่า “โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะต้องชำระภาษีต้องมีลักษณะเข้าอยู่อาศัยได้ เช่น บ้านอยู่อาศัย หรือต้องใช้เป็นที่ไว้สินค้าได้ เช่น อาคารเก็บสินค้าหรือถังน้ำมันที่ก่อสร้างติดกับที่ดินหรือต้องใช้ประกอบอุตสาหกรรมได้ เช่น โรงไฟฟ้า โรงงานต่าง ๆ หรือเข้าใช้ได้ เช่น ที่จอดรถหรืออาคารจอดรถ และก่อให้เกิดประโยชน์รายได้แก่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นด้วย” ดังนั้น เรือน

เพาะชำพืชผลทางการเกษตร ซึ่งแม้จะมีวัตถุประสงค์ควบคุมอุณหภูมิและพรางแสงเพื่อให้การผลิตมีคุณภาพ แต่โดยสภาพของเรือนเพาะชำมีลักษณะที่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้และก่อให้เกิดรายได้แก่ผู้ประกอบการหรือเกษตรกร ถือว่าเรือนเพาะชำดอกหน้าวัวดังกล่าวเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕

กระทรวงมหาดไทยจึงขอหารือว่า เรือนเพาะชำดอกหน้าวัวของสวนสตาฟฟอร์ดว่า จะเข้าข่ายเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า เมื่อมาตรา ๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มิได้กำหนดความหมายของคำว่า “โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ” ไว้เป็นพิเศษเพียงแต่ให้ความความรวมถึงแพด้วย ประกอบกับเมื่อพิจารณามาตรา ๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ แล้ว จึงเห็นว่า ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้แก่ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ และที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ ดังนั้น ในการพิจารณาความหมายของถ้อยคำดังกล่าวจึงต้องใช้ความหมายทั่วไป ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๗) ได้เคยวินิจฉัยความหมายของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะต้องชำระภาษีไว้ว่า โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่จะต้องชำระภาษีนั้นต้องมีลักษณะเข้าอาศัยอยู่ได้ เช่น บ้านอยู่อาศัย หรือต้องเป็นที่ไว้สินค้าได้ เช่น อาคารเก็บสินค้าหรือถังน้ำมันที่ก่อสร้างติดกับที่ดิน หรือต้องใช้ประกอบอุตสาหกรรมได้ เช่น โรงไฟฟ้า โรงงานต่าง ๆ หรือเข้าใช้ได้ เช่น ที่จอดรถ หรืออาคารจอดรถ และก่อให้เกิดประโยชน์รายได้แก่ผู้เป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นด้วย^๓

^๑มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าข้อความมิได้แสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

“โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ” ให้กินความรวมถึงแพด้วย

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์แห่งพระราชบัญญัตินี้ ท่านให้แบ่งทรัพย์สินออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(๑) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินซึ่งใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น ๆ

(๒) ที่ดินซึ่งไม่ได้ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓บันทึก เรื่อง ภาษีโรงเรือนและที่ดินของเสาสูงไฟฟ้าแรงสูง ซึ่งส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๑๔๓๒ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๕ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๘๖๗/๒๕๓๕) และบันทึก เรื่อง การเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินของทางหลวงสัมปทาน ซึ่งส่ง

สำหรับเรือนเพาะชำดอกหน้าวัวของสวนสตาร์ฟลอราที่หาเรียนนั้นปรากฏข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า มีลักษณะเป็นโครงสร้างเหล็กและไม้ไผ่ที่ปกคลุมด้วยตาข่ายพลาสติกชนิดกรองแสง ใช้ปูนยึดติดกับเสาไม้ไผ่และพื้นดินเป็นการถาวรและมีขนาดใหญ่โดยมีความกว้าง ๒๒ เมตร ยาว ๔๒ เมตร จำนวนทั้งสิ้น ๑๐ หลังสร้างขึ้นเพื่อใช้ปลูกดอกหน้าวัวให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพเพื่อการส่งออก อันจะก่อให้เกิดประโยชน์และรายได้แก่เกษตรกรผู้ปลูก ดังนั้น จึงถือได้ว่าเรือนเพาะชำดังกล่าวเป็นสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕ อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดินฯ ยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินให้แก่โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบกิจการด้านการเกษตรด้วย เจ้าของเรือนเพาะชำดังกล่าวจึงมีหน้าที่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินตามพระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช ๒๔๗๕

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๘